

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (första avdelningen)
den 13 december 1999 *

I de förenade målen T-189/95, T-39/96 och T-123/96,

Service pour le groupement d'acquisitions (SGA), bolag bildat enligt fransk rätt, Istres (Frankrike), företrädd av advokaten Jean-Claude Fourgoux, Paris, delgivningsadress: advokatbyrån Pierrot Schiltz, 4, rue Béatrix de Bourbon, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, inledningsvis företrädd av juridiske rådgivaren Giuliano Marengo och Guy Charrier, nationell tjänsteman med förordnande vid kommissionen, sedan av Giuliano Marengo och Loïc Guérin, nationell tjänsteman med förordnande vid kommissionen, samtliga i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 5 juni 1996, varigenom kommissionen avslag sökandens klagomål grundat på artikel 85 i EG-fördraget (nu artikel 81 EG), om ogiltigförklaring av kommissionens påstådda underförstådda beslut om att inte vidta interimistiska åtgärder till följd av detta klagomål samt om ersättning av skada,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av ordföranden B. Vesterdorf samt domarna J. Pirrung och M. Vilarras,

justitiesekreterare: A. Mair,

med hänsyn till det skriftliga förfarandet och efter det muntliga förfarandet den 2 mars 1999,

följande

Dom

- 1 Sökanden, bolaget Service pour le groupement d'acquisitions (nedan kallat SGA), utövar i Frankrike enligt vad den själv har angett verksamhet som mellanhand för slutanvändare enligt bestämmelserna i artikel 3.11 i kommissionens förordning

(EEG) nr 123/85 av den 12 december 1984 om tillämpning av EEG-fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av försäljnings- och serviceavtal för motorfordon (EGT L 15, 1985, s. 16, svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 56, nedan kallad förordning nr 123/85, vilken från och med den 1 oktober 1995 har ersatts av kommissionens förordning (EG) nr 1475/95 av den 28 juni 1995 (EGT L 145, s. 25)).

- 2 Den 24 juni 1994 ingav sökanden ett klagomål till kommissionen enligt artikel 3.2 i rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 (EGT 13, 1962, s. 204, svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 8, nedan kallad förordning nr 17). Detta klagomål, som inkom den 4 juli 1994, riktade sig mot det bolag som tillverkar bilmärkena Peugeot och Citroën (nedan kallat PSA).

- 3 I sitt klagomål begärde sökanden att kommissionen interimistiskt skulle förelägga PSA att upphöra att hindra tillämpningen av artikel 3.11 i förordning nr 123/85 genom att utöva påtryckningar på återförsäljare i andra medlemsstater, särskilt i Belgien, Spanien, Italien och Nederländerna, för att dessa inte skulle ta emot sökandens beställningar.

- 4 I en skrivelse av den 11 augusti 1994 från kommissionen till sökanden anförde kommissionen bland annat följande: ”det är inte möjligt ... att bedöma behovet av att eventuellt anta de interimistiska åtgärder som Ni har begärt ... För detta krävs det att Er begäran är mer detaljerad ...”.

- 5 Den 24 april 1995 skickade sökanden en anmodan till kommissionen i enlighet med artikel 175 i EG-fördraget (nu artikel 232 EG), i vilken sökanden anmodade kommissionen att delge PSA de anmärkningar som kunde göras gällande mot bolaget och att bifalla begäran om interimistiska åtgärder.

- 6 Den 9 oktober 1995 väckte sökanden talan vid förstainstansrätten om fastställelse av kommissionens passivitet, om ogiltigförklaring av kommissionens påstådda underförstådda beslut att inte bifalla begäran om interimistiska åtgärder samt om ersättning av skada (mål T-189/95).

- 7 Den 6 november 1995 tillställde kommissionen sökanden ett meddelande enligt artikel 6 i kommissionens förordning nr 99/63/EEG av den 25 juli 1963 om sådana förhör som avses i artikel 19.1 och 19.2 i rådets förordning nr 17 (EGT L 127, 1963, s. 2268; svensk specialutgåva, område 8, volym 1, s. 32). Den 4 december 1995 inkom sökanden med yttrande som svar på detta meddelande.

- 8 Den 8 januari 1996 skickade sökanden på nytt en anmodan till kommissionen, i vilken den begärde att kommissionen skulle vidta interimistiska åtgärder och fatta ett beslut mot vilket det kan väckas talan.

- 9 Den 15 mars 1996 väckte sökanden på nytt talan, eftersom kommissionen inte hade vidtagit några åtgärder (mål T-39/96). Även i detta fall yrkade sökanden att förstainstansrätten skulle fastställa kommissionens passivitet, ogiltigförklara det eventuella beslutet att vägra vidta interimistiska åtgärder och förplikta kommissionen att betala skadestånd.

- 10 Genom beslut av den 5 juni 1996 avslog kommissionen sökandens klagomål.

- 11 Genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 8 augusti 1996 väckte sökanden talan om ogiltigförklaring av detta beslut samt om ersättning för skada (mål T-123/96).

- 12 Förstainstansrätten beslutade den 30 januari 1997 att den invändning om rättegångshinder som kommissionen hade framställt genom en särskild inlägga i mål T-189/95 enligt artikel 114 i rättegångsreglerna skulle prövas i samband med att talan prövades i sak.
- 13 Ordföranden på förstainstansrättens första avdelning beslutade den 1 februari 1999 att förena de tre målen vad gällde det muntliga förfarandet och domen.
- 14 Med tillämpning av artikel 64 i rättegångsreglerna anmodade förstainstansrätten parterna att inkomma med vissa handlingar före sammanträdet, vilket de gjorde. Parterna utvecklade sin talan och besvarade rättsens frågor vid offentligt sammanträde den 2 mars 1999.
- 15 Vid sammanträdet förklarade kommissionen att den av misstag hade bifogat en handling till de handlingar som hade ingetts i enlighet med förstainstansrättens begäran. Sökanden motsatte sig att denna handling skulle få dras tillbaka. Efter sammanträdet beslutade ordföranden på första avdelningen att den skulle skiljas från akten och återsändas till kommissionen.
- 16 Genom skrivelse till förstainstansrättens justitiesekreterare daterad den 22 mars 1999 yrkade sökandens ombud rättelse av protokollet från sammanträdet den 2 mars 1999, eftersom det inte exakt återgav hans uttalanden om denna handling. Efter att ha hört svarandeparten beslutade förstainstansrätten att pröva denna begäran i sin dom.

Parternas yrkanden

17 I mål T-189/95 har sökanden yrkat att förstainstansrätten skall

- fastställa kommissionens passivitet,

- ogiltigförklara det underförstådda beslutet att inte bifalla sökandens begäran om interimistiska åtgärder,

- fastställa kommissionens utomobligatoriska ansvar och tillerkänna SGA ett belopp om 200 000 EUR,

- förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

18 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

- avvisa talan,

— i andra hand

— förklara att talan saknar föremål eller i vart fall ogilla talan vad beträffar yrkandena om kommissionens passivitet och utomobligatoriska ansvar,

— ogilla talan vad beträffar yrkandet om ogiltigförklaring av det påstådda underförstådda beslutet att vägra förordna om interimistiska åtgärder,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

19 I mål T-39/96 har sökanden yrkat att förstainstansrätten skall

— fastställa kommissionens passivitet,

— för det fall den skulle anse att kommissionens underlåtenhet att agera i fråga om begäran om interimistiska åtgärder är att jämställa med ett avslagsbeslut, ogiltigförklara detta beslut,

— tillerkänna SGA ett belopp om 150 000 EUR i ytterligare skadestånd,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

20 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

— avvisa och i andra hand ogilla talan i den del den avser kommissionens skadeståndsansvar och avvisa talan i den del den avser ogiltigförklaring av det påstådda beslutet att vägra förordna om interimistiska åtgärder samt ogilla talan i den del den avser passivitet,

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

21 I mål T-123/96 har sökanden yrkat att förstainstansrätten skall

— ogiltigförklara beslutet av den 5 juni 1996,

— fastställa kommissionens skadeståndsansvar och tillerkänna SGA ett belopp om 360 000 EUR i skadestånd,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

22 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten skall

- avvisa talan i den del den avser kommissionens skadeståndsansvar och ogilla talan i den del den avser ogiltigförklaring av beslutet att avslå klagomålet,

- förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

23 Sökanden anmodades vid sammanträdet att närmare ange huruvida den avsåg att vidhålla sina yrkanden i mål T-189/95 och T-39/96, och den återkallade därefter passivitetstalan genom skrivelse av den 6 april 1999. Genom skrivelse av den 23 april 1999 noterade kommissionen denna återkallelse, men vidhöll sitt yrkande om att sökanden skall förpliktas att bära rättegångskostnaderna i dessa båda mål.

Begäran om rättelse av sammanträdesprotokollet

24 Förstainstansrätten anser inte att det i förevarande mål finns anledning att göra den rättelse av sammanträdesprotokollet som sökanden har begärt. Den mening som sökanden har begärt skall ändras lyder som följer: "Sökandens ombud motsätter sig att den handling som kommissionen har ingett av misstag dras tillbaka." Denna mening sammanfattar på ett riktigt sätt det huvudsakliga innehållet i de uttalanden som gjordes av sökandens ombud, nämligen att han motsatte sig att handlingen drogs tillbaka. Orden "som kommissionen har ingett av misstag" identifierar endast den berörda handlingen, men betyder inte att sökandens ombud har medgett att detta påstående är sanningsenligt. Förstainstansrätten är däremot övertygad om att den omtvistade handlingen verkligen

ingavs av misstag, med hänsyn till samtliga reaktioner från kommissionens företrädare vid sammanträdet, och det var således motiverat att beteckna handlingen på detta sätt. Slutligen anser förstainstansrätten att den invändning om åsidosättande av rätten till försvar som sökandens ombud har åberopat inte behöver tas med i sammanträdesprotokollet, eftersom avdelningsordföranden beaktade denna invändning när han beslutade att den ifrågavarande handlingen skulle skiljas från akten.

Upptagande till sakprövning av yrkandena om ogiltigförklaring av det påstådda underförstådda avslaget på begäran om interimistiska åtgärder (mål T-189/95 och T-39/96)

- 25 Det är endast i mål T-39/96 som kommissionen har ifrågasatt att talan kan tas upp till sakprövning i den del den avser ogiltigförklaring av det påstådda underförstådda beslutet om att avslå begäran om interimistiska åtgärder. Det ankommer emellertid på förstainstansrätten att även i mål T-189/95 på eget initiativ pröva om det i förevarande mål förhåller sig så att kommissionens underlåtenhet i fråga om en sådan begäran i klagomålet utgjorde ett beslut mot vilket talan kan väckas.
- 26 Åtgärder som har tvingande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att väsentligt förändra dennes rättsliga ställning utgör rättsakter eller beslut som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring i den mening som avses i artikel 173 i EG-fördraget (nu artikel 230 EG i ändrad lydelse)(se dom av den 11 november 1981 i mål 60/81, IBM mot kommissionen, REG 1981, s. 2639, punkt 9; svensk specialutgåva, volym 6, s. 225). Enbart den omständigheten att en institution inte låter höra av sig kan inte medföra sådana verkningar, utom när denna följd uttryckligen föreskrivs i en gemenskapsrättslig bestämmelse.
- 27 I vissa särskilda fall föreskriver gemenskapsrätten att den omständigheten att en institution inte har låtit höra av sig skall jämföras med ett beslut när institutionen har anmodats att ta ställning och den inte har låtit höra av sig

inom en viss tidsfrist. I avsaknad av sådana uttryckliga bestämmelser som fastställer en tidsfrist inom vilken ett beslut skall anses ha fattats och som anger vad beslutet skall anses innehålla, kan en institutions passivitet inte jämföras med ett beslut, utan att det rättsmedelssystem som inrättats genom fördraget ifrågasätts.

- 28 De ovannämnda förordningarna nr 17 och nr 99/63 föreskriver emellertid inte att ett uteblivet svar från kommissionen på en anmodan att vidta åtgärder kan jämföras med ett beslut.
- 29 Domstolen har visserligen fastslagit att ett beslut i vilket kommissionen uttalar sig om en del av de överträdelse som är föremål för ett klagomål enligt artikel 3 i förordning nr 17, utan att ange vilka åtgärder som den avser att vidta när det gäller de andra påståendena i samma klagomål, kan tolkas som ett underförstått beslut att avslå en del av klagomålet (se domstolens dom av den 19 oktober 1995 i mål C-19/93 P, Rendo m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. I-3319, punkterna 28 och 29). I detta fall hade kommissionen, när ansökningarna i mål T-189/95 och T-39/96 ingavs, inte fattat något delbeslut som kunde tolkas som ett avslag på begäran om interimistiska åtgärder. Yrkandena om ogiltigförklaring av det påstådda underförstådda beslutet att avslå begäran om interimistiska åtgärder kan följaktligen inte tas upp till sakprövning.

Yrkandet om ogiltigförklaring av beslutet av den 5 juni 1996 om att avslå klagomålet (mål T-123/96)

- 30 Sökanden har i sina inlagor huvudsakligen anfört fyra grunder. Den har under den första grunden gjort gällande att väsentliga formföreskrifter och, närmare bestämt, processrättsliga skyddsregler har åsidosatts, under den andra att fördraget har åsidosatts, under den tredje att kommissionen gjorde en uppenbart

oriktig bedömning vid utövandet av sin befogenhet att vidta interimistiska åtgärder samt under den fjärde att det har förekommit maktmissbruk.

- 31 Vid sammanträdet har sökanden åberopat två nya grunder. Under den första av dessa grunder har den anført att det förhållandet att det förflöt en orimligt lång tid mellan klagomålet och det ifrågasatta beslutet är tillräckligt för att motivera en ogiltigförklaring av beslutet samt under den andra att beslutet inte var tillräckligt motiverat.
- 32 Förstainstansrätten anser att den första och den andra grunden samt de två grunder som har åberopats vid sammanträdet skall undersökas tillsammans. Dessa grunder går i huvudsak ut på att kommissionen har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter när det gäller handläggningen av klagomålet.

Huruvida kommissionen har åsidosatt sina skyldigheter när det gäller handläggningen av klagomålet

Parternas argument

- 33 Under den första grunden, åsidosättande av väsentliga formföreskrifter och i synnerhet processrättsliga skyddsreger, har sökanden kritiserat kommissionen för att inte ha gjort en noggrann och objektiv bedömning av sökandens klagomål, vilket den var skyldig att göra.

- 34 Den andra grunden består av tre delar. Under den första delgrunden har sökanden gjort gällande att kommissionen har begått ett uppenbart fel genom att förvanska den bevisning som ingetts. Kommissionen har underlåtit att göra en seriös bedömning av bevisningen och har dessutom underskattat den. Kommissionen har sålunda gjort en uppenbart oriktig bedömning av bevisvärdet av de ingivna handlingarna.
- 35 Under den andra delgrunden har sökanden hävdade att kommissionen har gjort en uppenbart oriktig bedömning av gemenskapsintresset.
- 36 Under den tredje delgrunden har sökanden åberopat att kommissionen har begått ett uppenbart fel när den bestämde överträdelsens tyngdpunkt och beträffande de franska domstolarnas och förvaltningsmyndigheternas behörighet.
- 37 Kommissionen har erinrat om att den har befogenhet, och till och med skyldighet, att i första hand använda de medel som den förfogar över för att handlägga enbart de ärenden som är av tillräckligt stort gemenskapsintresse.
- 38 Kommissionen har i övrigt ifrågasatt om talan kan tas upp till sakprövning på den grunden att processrättsliga skyddsregler och väsentliga formföreskrifter har åsidosatts, av det skälet att det inte anförts något till stöd för sökandens kritik.

Förstainstansrättens bedömning

- 39 Kommissionens skyldigheter när ett klagomål har ingetts till den har fastslagits i domstolens och förstainstansrättens fasta praxis, vilken har bekräftats senast i domstolens dom av den 4 mars 1999 i mål C-119/97 P, Ufex m.fl. mot kommissionen (REG 1999, s. I-1341, punkt 86 och följande punkter).

- 40 Av denna rättspraxis framgår bland annat att kommissionen, när den ger de ingivna klagomålen olika prioritet, inte endast kan fastställa i vilken ordning de skall handläggas, utan den kan även avslå ett klagomål på grund av att det inte finns ett tillräckligt gemenskapsintresse av att pröva ärendet (se även förstainstansrättens dom av den 24 januari 1995 i mål T-5/93, Tremblay m.fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-185, punkt 60).
- 41 Kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning i detta avseende är emellertid inte obegränsat. Kommissionen är sålunda skyldig att motivera en vägran att pröva ett klagomål och motiveringen skall vara tillräckligt klar och detaljerad så att förstainstansrätten effektivt kan kontrollera hur kommissionen har utövat sin befogenhet att skönsmässigt fastställa med vilken prioritet klagomål skall behandlas (se domen i det ovannämnda i målet Ufex m.fl. mot kommissionen, punkterna 89—95). Denna kontroll får inte föranleda förstainstansrätten att ersätta kommissionens bedömning av gemenskapsintresset med sin egen bedömning, utan syftet är att kontrollera att det omtvistade beslutet inte är fattat på grundval av materiellt oriktiga uppgifter om de faktiska omständigheterna, att det inte har skett en felaktig rättstillämpning och att det inte heller har gjorts en uppenbart oriktig bedömning eller förekommit maktmissbruk (se förstainstansrättens dom av den 18 september 1992 i mål T-24/90, Automec mot kommissionen, REG 1992, s. II-2223, punkt 80; svensk specialutgåva, volym 13).
- 42 Förstainstansrätten anser att sökandens första och andra grund samt de grunder som har åberopats vid sammanträdet skall undersökas mot bakgrund av dessa principer.
- 43 Vad beträffar frågan huruvida den första grunden kan tas upp till sakprövning, skall det erinras om att förstainstansrätten på eget initiativ kan undersöka om de väsentliga formföreskrifter och i synnerhet de processrättsliga skyddsregler som ges av gemenskapens rättsordning har åsidosatts (se domstolens dom av den 7 maj 1991 i mål C-291/89, Interhotel mot kommissionen, REG 1991, s. I-2257, punkt 14). Detta gör sig gällande även beträffande den vid sammanträdet åberopade grunden under vilken det har anförts att det ifrågasatta beslutet var bristfälligt motiverat.

- 44 I förevarande mål kan konstateras att det i beslutet av den 5 juni 1996 klart anges vilka rättsliga och faktiska överväganden som har lett kommissionen till slutsatsen att det inte förelåg ett tillräckligt gemenskapsintresse. Det finns följaktligen inte grund för invändningen om att motiveringsskyldigheten har åsidosatts.
- 45 Det ifrågasatta beslutets motivering visar också att kommissionen noga har undersökt de omständigheter som sökanden har anfört samt de synpunkter som PSA på kommissionens begäran har lämnat på kritiken i klagomålet, i enlighet med vad som krävdes för en objektiv analys i förevarande mål. Det finns följaktligen inte grund för invändningen om att kommissionen har underlåtit att uppfylla sin skyldighet att noga undersöka klagomålet.
- 46 Vad beträffar den vid sammanträdet åberopade grunden om tidslängden för förfarandet vid kommissionen, skall det erinras om att det av artikel 48.2 i rättegångsreglerna framgår att nya grunder inte får åberopas under rättegången, såvida de inte föranleds av rättsliga eller faktiska omständigheter som framkommit först under förfarandet. Denna grund, som inte kan anses vara en utvidgning av en grund som tidigare — direkt eller underförstått — har åberopats i ansökan och som har ett nära samband med denna, skall således avvisas. Förstainstansrätten anser i övrigt att det med hänsyn till omständigheterna i detta mål saknas anledning att på eget initiativ pröva denna grund.
- 47 När det sedan gäller den andra grundens första del, under vilken det har anförts att bevisvärdet av de uppgifter som sökanden har lämnat har underskattats, skall det påpekas att sökanden, som bilaga till sitt klagomål och i sin efterföljande skriftväxling med kommissionen, har inkommit med dels olika handlingar rörande sökandens svårigheter att få leveranser av fordon från PSA:s återförsäljare i andra medlemsstater, bland annat Italien och Nederländerna, dels

skrivelser till styrkande av att PSA försökte avskärma marknaderna genom att utöva påtryckningar på sina återförsäljare för att söka hindra dem från att leverera bilar till befullmäktigade mellanhänder.

48 I den mån som dessa handlingar hade bifogats klagomålet, kommenterade PSA dem utförligt för att söka vederlägga sökandens kritik. PSA bestred bland annat att bolaget förhindrade den verksamhet som bedrevs av mellanhänder i enlighet med artikel 3.11 i förordning nr 123/85.

49 Vid bedömningen av bevisvärdet av de uppgifter som sökanden hade lämnat tog kommissionen inte ställning till tvisten mellan kommissionen och PSA angående tolkningen av dessa handlingar. Kommissionen ansåg att båda ståndpunkterna var tänkbara, det vill säga det kunde antingen förhålla sig så att återförsäljarna i PSA:s nätverk vägrade att sälja till befullmäktigade mellanhänder eller så vägrade de endast att sälja till oberoende återförsäljare. Denna bedömning är inte uppenbart felaktig. PSA lämnade dessutom en sannolik förklaring till de uppgifter som sökanden hade lämnat. Förklaringen gick ut på att PSA endast motsatte sig de oberoende återförsäljarnas verksamhet, vilket inte strider mot konkurrensrätten. Kommissionen kunde således inte i detta fall anse att det hade styrkts att det förelåg en överträdelse (se förstainstansrättens dom av den 21 januari 1999 i de förenade målen T-185/96, T-189/96 och T-190/96, Riviera auto service m.fl. mot kommissionen, REG 1999, s. II-93, punkt 47).

50 Det kan tilläggas att det ifrågasatta beslutet inte är baserat på en uppenbart oriktig bedömning när det gäller sökandens verksamhet. Kommissionen har nämligen inte som grund för att avslå klagomålet angett det förhållandet att sökanden inte endast bedrev verksamhet som mellanhand, utan även som oberoende återförsäljare. Kommissionen anser bara att båda dessa antaganden är möjliga. De förklaringar som sökanden har lämnat vid sammanträdet beträffande sökandens förbindelser med bolaget Sodima är inte tillräckliga för att visa att sökanden uteslutande bedriver verksamhet som mellanhand, eftersom dessa uppgifter endast har lämnats vid sammanträdet genom muntliga förklaringar av sökandens advokat och inte framgår av de handlingar som har ingetts till förstainstansrätten.

- 51 Det finns följaktligen inte fog för invändningen om att kommissionen har gjort en uppenbart oriktig bedömning av bevisvärdet av de handlingar som sökanden har företett.
- 52 Vad gäller grundens andra del, under vilken det har anförts att kommissionen har gjort en uppenbart oriktig bedömning av om det föreligger ett gemenskapsintresse av att utreda klagomålet, skall förstainstansrätten särskilt kontrollera om det framgår av beslutet att kommissionen har vägt den påstådda överträdelsens möjliga inverkan på den gemensamma marknadens funktion mot sannolikheten av att den kommer att kunna fastslå att det föreligger en överträdelse och omfattningen av de undersökningar som krävs för att den på bästa sätt skall kunna fullgöra sitt uppdrag att övervaka efterlevnaden av artiklarna 85 och 86 i EG-fördraget (nu artiklarna 81 EG och 82 EG) (se domen i det ovannämnda målet Automec mot kommissionen, punkt 86, domen i det ovannämnda målet Tremblay m.fl. mot kommissionen, punkt 62, och domen i det ovannämnda målet Riviera auto service m.fl. mot kommissionen, punkt 46).
- 53 I detta avseende kan kommissionen, när den beslutar i vilken ordning den skall behandla de klagomål som ingetts till den, inte a priori från sitt verksamhetsområde utesluta vissa situationer som faller inom det uppdrag som den tilldelas i fördraget. Kommissionen är inom denna ram skyldig att i varje enskilt fall bedöma hur allvarlig den påstådda skadan är för konkurrensen (se domen i det ovannämnda målet Ufex m.fl. mot kommissionen, punkterna 92 och 93).
- 54 Det ifrågasatta beslutet innehåller emellertid ingen uppgift som ger anledning att anta att kommissionen har underlåtit att beakta att det beteende som i detta fall har lagts PSA till last och vars syfte är att förhindra parallellimport av bilar genom befullmäktigade mellanhänder, om det antogs att det var styrkt, allvarligt skulle kunna skada konkurrensen.
- 55 För att kunna avgöra om konkurrensbestämmelserna hade överträtts i detta fall skulle kommissionen dessutom ha behövt skaffa sig tillgång till ytterligare bevisning. Detta skulle troligtvis ha fordrat undersökningsåtgärder enligt

artiklarna 11 och följande artiklar i förordning nr 17, framför allt undersökningar enligt artikel 14.3 i samma förordning. Kommissionens bedömning att den skulle ha behövt ta i anspråk betydande resurser för att i detta fall kunna avgöra huruvida de av sökanden åberopade överträdelserna förelåg framstår således inte som uppenbart oriktig.

- 56 Vidare får kommissionen vid bedömningen av gemenskapsintresset av att utreda ett klagomål ta hänsyn inte endast till hur allvarlig den påstådda överträdelsen är och hur omfattande undersökningsåtgärder som skulle krävas för att kunna styrka dess förekomst, utan även till behovet av att klargöra rättsläget kring det beteende som klagomålet avser och att fastställa vilka rättigheter och skyldigheter som de olika ekonomiska aktörer som berörs av detta beteende har enligt gemenskapens konkurrensrättsliga bestämmelser.
- 57 I det ifrågasatta beslutet påpekas med rätta att de befullmäktigade mellanhandernas, biltillverkarnas och återförsäljarnas respektive rättigheter och skyldigheter har definierats i de ovannämnda gruppundantagsförordningarna nr 123/85 och nr 1475/95 av den 28 juni 1995, i kommissionens meddelande 91/C 329/06 av den 4 december 1991, med titeln "Förklarande redogörelse för verksamheten som mellanhand vid försäljning av motorfordon" (EGT C 329, s. 20), samt i såväl förstainstansrättens som domstolens rättspraxis (se förstainstansrättens dom av den 22 april 1993 i mål T-9/92, Peugeot mot kommissionen, REG 1992, s. II-493, svensk specialutgåva, volym 14, och domstolens dom av den 16 juni 1994 i mål C-322/93 P, Peugeot mot kommissionen, REG 1994, s. I-2727). Under dessa omständigheter kunde kommissionen utom att begå ett uppenbart fel anse att nationella domstolar och myndigheter kunde behandla de påstådda överträdelserna i sökandens klagomål och skydda sökandens rättigheter enligt gemenskapsrätten.
- 58 Det förhållandet att kommissionen, i ärendet Volkswagen (se beslut 98/273/EG av den 28 januari 1998 om ett förfarande enligt artikel 85 i EG-fördraget (Ärende IV/35.733 - VW) (EGT L 124, s. 60)), inledde ett förfarande mot

beteenden som vid första påseende kan jämföras med dem som sökanden har lagt PSA och dess nätverk till last och i vilket en annan biltillverkare ifrågasattes, visar inte att kommissionen har gjort en uppenbart oriktig bedömning av gemenskapsintresset i detta ärende.

59 När kommissionen står inför ett flertal omständigheter som ger anledning att misstänka att flera stora företag inom samma näringsområde agerar på ett sätt som strider mot konkurrensrätten har den rätt att koncentrera sina ansträngningar till ett av de berörda företagen, samtidigt som den uppmanar de ekonomiska aktörer som eventuellt har lidit skada till följd av andra de företagens överträdelser att väcka talan vid nationell domstol. I annat fall skulle kommissionen vara tvungen att fördela sina resurser på olika undersökningar av mycket stor omfattning, vilket skulle medföra en risk för att ingen av dem skulle kunna utredas på ett tillfredställande sätt. Den fördel som det innebär för gemenskapens rättsordning att få ett prejudikat i form av ett beslut mot ett av de företag som har begått överträdelser skulle då gå förlorad, i synnerhet för de ekonomiska aktörer som har lidit skada till följd av de andra företagens beteende. I detta sammanhang kan det även erinras om att kommissionen redan har ingripit mot Peugeot i sitt beslut 92/154/EEG av den 4 december 1991 om ett förfarande enligt artikel 85 i EEG-fördraget (Ärende IV/33.157 — Eco System mot Peugeot, EGT L 66, 1992, s. 1), vilket prövades i den ovannämnda domen av den 22 april 1993 i målet Peugeot mot kommissionen och i den ovannämnda domen av den 16 juni 1994 i målet Peugeot mot kommissionen.

60 Det förhållandet att kommissionen föredrog att fortsätta undersökningen av de klagomål som hade föranlett dess beslut i ärendet Volkswagen framför att undersöka klagomålen mot PSA, däribland sökandens, gör det inte möjligt att konstatera att kommissionen har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter att för var och en av de påstådda överträdelserna pröva hur allvarliga de är samt att göra en bedömning av gemenskapsintresset av att den ingriper. Det kan inte heller anses att den har gjort en uppenbart oriktig bedömning i detta avseende.

61 Vad beträffar grundens tredje del, under vilken det har anförts att kommissionen har gjort en uppenbart oriktig bedömning av överträdelsens tyngdpunkt, skall det

inledningsvis påpekas att det ifrågasatta beslutet inte kan förstås så att kommissionen ansåg att det inte förelåg ett gemenskapsintresse av att den ingrep endast av det skälet att tyngdpunkten för det handlande som avses i klagomålet låg i en enda medlemsstat. Denna omständighet utgör endast en av de faktorer som kommissionen tog hänsyn till vid sin bedömning och det framgår av det ifrågasatta beslutets lydelse att denna uppgift endast omnämns för fullständighetens skull.

- 62 Det framgår vidare av det ifrågasatta beslutet att kommissionen inte har underlåtit att ta hänsyn till att de ifrågavarande transaktionerna är gränsöverskridande. Den har emellertid med rätta anfört att de huvudsakliga aktörerna som berörs av det ifrågavarande ärendet, det vill säga tillverkaren, sökanden och konsumenterna (sökandens kunder), befinner sig i Frankrike och att franska domstolar och myndigheter är behöriga att handlägga tvisten mellan sökanden och PSA och PSA:s nätverk. De nationella domstolarna har bland annat bättre möjligheter än kommissionen att göra den utredning av de faktiska omständigheterna som är nödvändig för att kunna uttala sig om huruvida sökanden bedriver verksamhet enbart som mellanhand eller även som oberoende återförsäljare.
- 63 Sökanden har visserligen bestritt att de nationella domstolarna kan skydda bolagets rättigheter, men den har till stöd för denna ståndpunkt inte anfört några konkreta uppgifter, av vilka det skulle framgå att bestämmelserna om internationell behörighet och inbördes rättshjälp inte skulle göra det möjligt för fransk domstol att i detta fall ta hänsyn till tvistens gränsöverskridande inslag.
- 64 Kommissionens bedömning av gemenskapsintresset av att utreda sökandens klagomål var inte uppenbart oriktig i fråga om lokaliseringen av de relevanta faktiska omständigheterna.
- 65 Härav följer att talan inte kan vinna bifall på den första eller den andra grunden och inte heller på de två grunder som åberopats vid sammanträdet.

Den tredje grunden: Huruvida kommissionens bedömning rörande begäran om interimistiska åtgärder var uppenbart oriktig

66 När kommissionen utövar den kontrollfunktion som den har tilldelats på konkurrensområdet genom fördraget och förordning nr 17, kan den enligt artikel 3.1 i denna förordning besluta om det är lämpligt att vidta interimistiska åtgärder. För att sådana åtgärder skall beviljas krävs att två villkor är uppfyllda, nämligen för det första att vissa företags förfaranden vid första påseende kan anses utgöra en överträdelse av gemenskapens konkurrensbestämmelser som kommissionen kan beivra genom att fatta ett beslut. För det andra skall det föreligga en överhängande risk för allvarlig och irreparabel skada för den part som har begärt åtgärderna eller för allmänintresset (se förstainstansrättens dom av den 24 januari 1992 i mål T-44/90, La Cinq mot kommissionen, REG 1992, s. II-1, punkt 28).

67 I detta fall har sökanden inskränkt sig till att begära interimistiska åtgärder utan att ange på vilket sätt de erforderliga villkoren för att bevilja dem skulle vara uppfyllda. Sökanden har inte heller visat att det fanns fog för begäran efter att den hade fått kommissionens skrivelse av den 11 augusti 1994 (citerad ovan i punkt 4). Under dessa omständigheter kan det inte fastslås att kommissionen har gjort en oriktig bedömning. Talan kan följaktligen inte vinna bifall på den tredje grunden.

Den fjärde grunden: Maktmissbruk

68 Sökanden har i sina inlagor inskränkt sig till att i allmänna ordalag hänvisa till rättsprinciper samt till domar om begreppet maktmissbruk utan att precisera varför den anser att denna grund för ogiltigförklaring skall godtas i detta fall. Denna grund uppfyller således inte de krav som uppställs i artikel 19 i EG-

stadgan för domstolen och i artikel 44.1 c i förstainstansrättens rättegångsregler. Den skall följaktligen avvisas.

- 69 Härav följer att yrkandet om ogiltigförklaring av beslutet av den 5 juni 1996 är ogrundat.

Yrkandena om skadestånd (mål T-189/95, T-39/96 och T-123/96)

Parternas argument

- 70 Sökanden har gjort gällande att kommissionen har handlat culpöst på ett sätt som kan medföra att gemenskapens utomobligatoriska ansvar inträder genom att underlåta att uppfylla sin skyldighet enligt artikel 3 i fördraget och artikel 3 i förordning nr 17 att få ett företags överträdelse av gemenskapsrätten att upphöra samt att kommissionens passivitet har åsamkat sökanden skada.
- 71 Kommissionen anser att yrkandena om skadestånd inte kan tas upp till sakprövning, eftersom ansökningarna inte uppfyller de krav som uppställs i artikel 19 i EG-stadgan för domstolen och i artikel 44.1 c i förstainstansrättens rättegångsregler. Enligt kommissionens uppfattning är yrkandena om skadestånd dessutom ogrundade. Kommissionen anser att den inte kan kritiseras för att ha

handlat culpöst på något sätt vid handläggningen av klagomålet och att sökanden varken har styrkt att det verkligen föreligger en skada eller att det finns ett orsakssamband mellan skadan och den påstådda passiviteten.

Förstainstansrättens bedömning

- 72 Det skall erinras om att det av fast rättspraxis följer att yrkanden om ersättning för skada skall ogillas i den mån de har ett nära samband med yrkanden om ogiltigförklaring som redan har ogillats (förstainstansrättens ovannämnda dom i målet Riviera auto service m.fl. mot kommissionen, punkt 90, och förstainstansrättens dom av den 18 juni 1996 i mål T-150/94, Vela Palacios mot ESK, REGP 1996, s. II-877, punkt 51). I varje fall följer det av fast rättspraxis att kommissionen inte är skyldig att meddela ett beslut om huruvida den påstådda överträdelsen föreligger eller inte när ett klagomål har ingetts till den enligt artikel 3 i förordning nr 17, förutom när föremålet för klagomålet omfattas av dess exklusiva behörighet, vilket inte är fallet i förevarande mål (se exempelvis domen i det ovannämnda målet Tremblay m.fl. mot kommissionen, punkt 59). Härav följer att det beteende från kommissionens sida som avses i de förliggande yrkandena om skadestånd inte kan anses vara culpöst på ett sätt som kan medföra att gemenskapens ansvar inträder.
- 73 Under dessa omständigheter skall yrkandena om skadestånd ogillas, utan att det är nödvändigt att pröva huruvida sökandens uttalanden om skadans art och omfattning och om orsakssambandet mellan det beteende som lagts kommissionen till last och denna skada uppfyller kraven i artikel 19 i stadgan för domstolen och i artikel 44.1 c i förstainstansrättens rättegångsregler.

Rättegångskostnader

- 74 Enligt artikel 87.2 första stycket i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Enligt artikel 87.5 första stycket skall part som återkallar sin talan förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om den andra parten har yrkat detta i sitt yttrande över återkallelsen. På begäran av den part som återkallar sin talan skall emellertid kostnaderna bäras av den andra parten, om det anses skäligt på grund av dennes uppträdande. Slutligen kan förstainstansrätten enligt artikel 87.3 första stycket i rättegångsreglerna likväl besluta att kostnaderna skall delas eller att vardera parten skall bära sin kostnad, om parterna ömsom tappar målet på en eller flera punkter eller om särskilda omständigheter motiverar det.
- 75 Vad beträffar mål T-189/95 skall det konstateras att den passivitetstalan som sökanden har återkallat väcktes för sent, eftersom sökanden hade anmodat kommissionen att vidta åtgärder den 24 april 1995 och talan inte väcktes förrän den 9 oktober 1995. Eftersom sökandens övriga yrkanden i denna talan skall avvisas, skall sökanden förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.
- 76 I mål T-39/96 finns det inte längre något föremål för den passivitetstalan som sökanden har återkallat på grund av att kommissionen har antagit ett avslagsbeslut, medan sökandens övriga yrkanden skall avvisas. Under dessa omständigheter framstår det som motiverat att vardera parten skall bära sin kostnad.
- 77 Eftersom sökanden har tappat mål T-123/96 skall den förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i enlighet med kommissionens yrkande.

På dessa grunder beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande dom:

- 1) **Talan ogillas.**
- 2) **Sökanden skall bära rättegångskostnaderna i mål T-189/95 och T-123/96.**
- 3) **I mål T-39/96 skall vardera parten bära sin kostnad.**

Vesterdorf

Pirrung

Vilaras

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 13 december 1999.

H. Jung

Justitiesekreterare

B. Vesterdorf

Ordförande